

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	18.—
Fél évre	9.—
Negyed évre	4.50
Egy óra	1.50
Egyes szám	6 fill.

„.

Szerkesztőség:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ

ELOFIZETESI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	24.—
Fél évre	12.—
Negyed évre	6.—
Egy óra	2.—
Egyes szám	6 fill.

„.

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-utca 12. sz.

Miért kell győznünk?

Az „Ujság” számára írta: Dr. Kalmár Antal.

Azért kell győznünk, mert ez a harc három nemzetnek élet-halál harca: a magyarnak, a bolgárnak, a töröknek. Az orosz-román győzelem esetén Magyarország darabokra szaggattnék szét és mint Krisztus palástja osztatnék föl Románia, Szerbia és Oroszország között. Ez tehát annyira élet-halál harca a magyar népnek, hogyha a győzelmes orosz-román hadak már az ország szívében, Budapesten volnának, de ott még volna száz életben lévő magyar: ennek a száznak is késhegyig kellene harcolni a győztesek ellen.

Hasonló sors várna az orosz-román győzelem esetén Bulgáriára is. Bulgáriát a szó-szoros értelmében eltipornák, az országot Szerbia és Románia között felosztanák, a bolgár államiságot felszántanák, sóval bevetnék, hogy ott azon a földön bolgár nemzeti élet többé meg ne élhessen.

Ugyanez a sors várna Törökországra is, amelynek fővárosában, Konstantinápolyba most az orosz Bulgária holttestén akar bevonulni azon a módon, mint 1878-ban, csak hogy most — ha ez sikerülne — az oroszok kiűzésére Konstantinápoly előtt nem jelenne meg az angol flotta. Az orosz beülne Konstantinápoly birtokába, megtartaná a Balkán déli részét s az északi és a déli oroszok között a független Románia uraskodna — ugyan meddig?

Nem, az eljövendő históriában Románia bukása fölött érzett kárörvendezést nem akarjuk magunknak megszerezni, mert nekünk: magyarnak, bolgárnak, töröknek győznünk kell ebben az élet-halál harcban, — és győzni is fogunk, és éppen azért győzünk, mert csak ránk nézve jelent élet-halál harcot. Oroszországnak ez a harc csak egy imperiális törekvés, Romániának éjféltáni rablókaland, de nekünk, három nemzetnek: állami életünk, nemzeti existenciánk forog kockán. Élni, vagy megsemmisülni: ez ránk nézve ennek a háborúnak a kérdése, ami tehát erőfeszítésűket, lelkesedésünket és kitartásunkat százszoros mértékben fokozza.

Fokozza az ellenség leghitványabbja: Románia ellen. A kétszínű gázságnak olyan monstruozus példájával ritkán találkozunk a történelemben, mint a Bratianu-kormánynál. A román russzofil-sajtó a csillagokig izgatott ellenünk a háborúra,

— a kormánynak valamennyi sajtóorgánuma pedig még vasárnap is tagadta, gunyolta és lekicsinyelte a háborúra izgatókat. Hát kérem: mindezt a román kormány mondotta az *utolsó* napon, mondta bár, hónapok, két év óta: kit nem tévesztene hát meg ekkora kétszínűség? Bennünket is megtévesztett, s csak Bratianu látható tényeire, háborus készülődéseire tettük meg mi is az óvintézkedéseket.

De a kormány még hagyján. Ha

Románia győzne, akkor erre azt mondanák, hogy ez volt az ujkor történetének legnagyobb diplomáciai művészete, — de mit szólunk az oláh királyhoz? Ez még szombaton is azt mondotta követünknek: *Románia semleges marad.* Ez királyi szó volt, de úgy látszik: oláh királyi, mert amikor az oláh király a száján kibocsátotta: *akkor már alá is írta a hadüzenetet.* Király és népe egymáshoz illenek: *par nobile fratrum!*

Herkulesfürdőnél és Csikszeredánál harcolunk.

Budapest, augusztus 31. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Keleti harctér: A Herkulesfürdőtől keletre fekvő magaslatocon román támadásokat visszavertünk. — A csiki hegyekben küzdő cs. és kir. csapatok a Csikszeredától nyugatra fekvő magaslatocon levő új állásokba vonultak, egyenként a magyar harcveronalon a helyzetben lényeges változás nem állt be. — Az orosz harcveronalon az ellenség tüzésége számos helyen fokozott tevékenységet fejtett ki.

Olasz harctér és Délkeleti harctér: Nincs nevezetesebb esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Ludendorff első jelentése.

A németek szilárdan tartják a Kukul-hegyet. — Nagy tüzérharcok északon.

Budapest, aug. 31. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, aug. 31. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: Az Armen-tieres felett és alatt húzódó arcvonalszakaszon az ellenség élénk tevékenységet fejtett ki. Heves tüzeléssel megkísérelt rajtaütések kapcsán előremenő felderítő osztagait visszautasítottuk. Roclincourt-nál (Arrastól északra) egy német járőr az angolok árkában több foglyot ejtett. A Somme mindkét oldalán a tüzérharc továbbra is nagy hevességgel folyik. Utólagos jelentés szerint tegnap reggel Martinpuichtől délre elveszett az ellenséges állások felé előugró egyik árkunk. A Maas területén Fleury mellett vívott kisebb kézigranát-harcoktól eltekintve, nyugalom uralkodik.

Keleti harctér: Rigától nyugatra a dűnaburgi hidónél, a Stochodivben, Koveltől délkeletre, Lucktól dél-nyugatra és Bothmer gróf tábornok hadseregének egyes szakaszain élénk tüzéségi harcok folytak. A Kárpátokban a Kukul-hegy elfoglalásánál egy

tiszt és 199 főnyi legénység jutott fogságunkba. Az ellenség ellentámadásait itt visszavertük. A lucki és torcyni katonai telepek elleni légi támadásokat intéztünk, amelyek alkalmával repülőink három ellenséges repülőgépet lelőttek, egy harmadikat aug. 29-én Listopodynál (Berezina mellett) tettünk harcképtelenné.

Balkán-harctér: Jelentős esemény nem történt.

Ludendorff,
első főszállás-mester.

Az oláh hősiesség.

Budapest, aug. 31.

A sajtószállásról jelentik: Petrozsény körül egy öt huszárból álló járőr egy román szakasszal találkozott. Az oláhok sortűzet adtak a huszárokra, akik közül egy megsebesült. Az épen maradt négy huszár erre szuronnal rohamot intézett az oláh szakasz ellen, a négy huszár támadására eszeveszett futással menekülni

kezdték. A huszárok a menekülő oláhok közül **hármát elfogtak és beszállították őket.** Ez az eset méltóan jellemzi az oláh katonák közismert hősiességét.

Román-bolgár harcok hadüzenet nélkül.

Bécs, aug. 31.

A román és bolgár csapatok már hareban állottak egymással. Ruszcsukban a mi monitoraink lőttek Giurgiut, mire a román ütegek olyan ügyetlenül viszonozták a tüzelést, hogy lövedékeik bolgár területre estek. A lövedékek sok bolgárt megöltek, még több a sebesültek száma. Kladovánál a románok ki akarták kényszeríteni a Dunán való átkelést, de a bolgárok visszavonulásra kényszerítették őket. Még mindig nem lehet tudni, lesz-e hadüzenet Románia és Bulgária között. Illetékes helyen valószínűnek tartják, hogy a hadüzenet nem fog bekövetkezni, hanem anélkül is beáll a háborús állapot a bolgárok és románok között.

A „Daily Telegraph” jelenti Szalonikiből: **Románia ultimátumot fog intézni Bulgáriához.** Ebben követelni fogja Szerbia kiűzését és a bukaresti szerződésben a balkáni háború után megállapított területi státuskvó visszaállítását.

Románia fog hadat üzeni Bulgáriának.

Bécs, aug. 31.

A bécsi bolgár követségen kijelentették, hogy azt a hirt, hogy a román kormány visszarendelte volna követét Szófiából, még nem erősítették meg, de valószínű és minden órában várható a diplomáciai viszony megszakítása Bulgária és Románia között.

Bulgária nem akarja megüzenni a háborút, hanem várja, hogy Románia tegye azt meg, mert különben a **casus föderis állana be egy másik államra, amellyel Románia megegyezést kötött.**

Miről ábrándozik a román királyné?

Budapest, aug. 31.

Lausanneból táviratozzák: A román királyné amerikai hírlapírókkal beszélgetve, kijelentette, hogy a királylyal nehéz pillanatokat éltek át. Azt hiszik — mondotta —, hogy családi eredetünk, összeköttetésünk befolyást gyakorol magatartásunkra. Ez tévedés! Mi mindenekelőtt Románia boldogulását kívánjuk. **Én és a király Nagy-Románia után áhitozunk.** Anyám születésére nézve tisztán orosz vér, a háború óta Kóburgban tartózkodik, ahol sokat szenved a németek bizalmatlanságáért.

Rosner báró a román invázióról.

Bécs, aug. 31.

Báró Rosner Ervin, a király személye körüli miniszter egy újságírónak a román invázióra vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy a kelés felfakadt, legyünk nyugodtak. A románokat kissé beengedjük, de azután jönni fog a megtorlás. Hü szövetségesünk, Bulgária ég a vágytól, hogy halálos ellenségén, a halottfosztogató Románián bosszút álljon.

Angol jelentés Turn-Szeverin és Giurgiut bombázásáról.

London, aug. 31.

A „Times” jelenti: Magyar-osztrák monitorok Turn-Szeverint és Giurgiut hevesen bombázták.

Mit várnak Románia beavatkozásától?

Lugano, aug. 31.

A „Corriere della Sera” szerint Romániában így képzeli a további fejleményeket: Románia megengedi az oroszoknak az átvonulást a Dobrudzsán. Innen az oroszok szárazon és vizen megtámadják Várnát, amelyet a bolgár centrum ellen meginduló támadás bázisává tesznek. 200.000 főnyi orosz-román sereg fogja megtámadni Bulgáriát s Szilisztriát és Gyurgyevót teszi a Duna mentén támaszpontjává. 300.000 román fogja támogatni az oroszokat Duna-menti támadásaikban. Az oroszok a románok erdélyi sikereit kétségtelennek tartják, mert a magyarok ellenállása — a kedvező hegyi terepek ellenére is — csakhamar meg fog történni. Ilyenformán Románia beavatkozása döntő erővel bír.

Románia visszahívja szófiai követét?

Bécs, aug. 31.

Itt az a hír terjedt el, hogy Románia szófiai követét visszahívta.

A hazai románok hűségnyilatkozatai.

Budapest, aug. 31.

Mezőtelegről távirat érkezett a miniszterelnökhöz, amelyben Mangra érsek lelkészei, tanítói és hívei hűségüket és ragaszkodásukat fejezik ki hazánk és királyunk iránt.

A román hadsereg három csoportban nyomul előre Erdélyben.

Budapest, aug. 31.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A románok előnyomulása Erdély ellen nagyjában az összes szorosok irányában történt. Ennélfogva az előnyomulás több oszlopra tagozódik. Románia részéről már az első nap koncentrikusan indult meg, délről és keletről, az offenzíva. Moldovából az ojtózi szorosig támadtak, hogy elfoglalják a keleti határhegyeket és a Felső-Maros, Felső-Olt katlanait, a termékeny háromszéki katlant elérjék. A brassói gyülekezési pont természetes egyesülése a Moldovából és Havasalföldről elkülönítve menetelő haderőknek. A Havasalföldről előnyomuló román erők több nagy csoportban operálnak.

Az Erdélybe előnyomuló csoport Buzat, Ploesti és Pitesti gyülekező helyekről törtek Brassó irányába, hogy a moldovai hadsereg jobbszárnyával együttműködve, a legnagyobb gyorsasággal törjenek be a Barcaságba és Brassót megszállják. A bánati csoport tetemes erőkkel Krajova körül gyülekezett, egy része a Vaskapun, más része a petrozsényi köszénkatlan és a Felső-Zsil ellen nyomult. A harmadik csoport Nagyszeben ellen támadt, hogy helyreállítsa az összeköttetést a Barcaság ellen operáló csoporttal.

Erdély határhegytárai keskenyek, sok átjáróval vannak átszelve, nem alkalmasak a védelemre s eszerint itélendő meg a határterület átadása.

Románia álnokoskodó hadüzenete.

Bécs, aug. 31.

Hivatalosan közlik: A román követ által átnyújtott román hadüzenet erőszakos zugokoskodással, átlátszó szofizmakkal, szemérmetlen ferdítéssel és rágalmaszásokkal hidat igyekszik verni az eddigi szövetséges viszony és hadiállapot közé. Többek között ezt mondja: Románia a

Németországgal, a monarchiával és az Olaszországgal kötött szerződés értelmében következetesen hozzájárult a balkáni béke fenntartásához. A legutóbbi balkáni háború azonban, minthogy a státuskvót megzavarták, új irányvonalakat irtak elő. Amikor a mostani háború kitört, Románia, hasonlóan Olaszországhoz, megtagadta, hogy a monarchia hadüzenetéhez csatlakozzék. Olaszország hadüzenete után a hármasszövetség megszűnt, ezzel megszűntek azok az okok is, amelyek Románia csatlakozását ehez a politikai rendszerhez kötötték. Ezek a vallomások Romániára nyilvánvaló bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy célját a hármasszövetségen belül nem érheti el, fáradozásait tehát más utra kell terelni, annál is inkább, mert a monarchia háborús vállalkozásai Románia nemzeti törekvéseit fenyegető jelleget öltöttek.

Több mint 30 év alatt a monarchia románjaival, mint alárendelt fajjal bánt, nélkülöztek minden reform behozatalát s el kellett szenvedniük olyan idegen elemek részéről való vad elnyomást, akik csak a kisebbséget képviselik a többi nemzetiségek között. Amikor a világháború kitört, reméltük, hogy a monarchia az utolsó órában végét fogja vetni ezeknek az igazságtalanságoknak. Várakozásunkban csalódtunk. Hogy Románia faji érdekeit megóvja, kénytelen volt azokhoz csatlakozni, akik mellett nemzeti eszméit inkább megvalósíthatja, ez oknál fogva ezen pillanattól kezdve háborús állapotban levőnek tekinti magát Magyarországgal.

Az oroszok újabb erőfeszítése.

Budapest, aug. 31.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A gergyói hegyek északi részében az ellenség összeköttetést létesített a bukovinai csapatokkal. Az oroszok most el vannak szánva újabb erőfeszítésekre, ha minden előkészítés megtörténik.

Három szó döntötte el a háborút.

Hága, aug. 31.

A bukaresti koronatanács három szavazattöbbséggel nyilatkozott a háború mellett.

LEGUJABB.

Az erdélyi segélybizottság megalakulása

Budapest, aug. 31.

A munkapártban este jelen volt erdélyrészi képviselők mozgalmat indítottak egy bizottság alakítása iránt, amelynek célja az Erdélyből menekült emberek gondozása lenne. Holnap délnél a képviselőház olvasótermében az összes erdélyi képviselők tanácskozássra gyűlnek egybe.

A képviselőház olvasótermében délnél megalakult az Erdélyrészi Segélybizottság, az összes erdélyi képviselők részvételével. Elnökké Dániel Gabort választották meg, aki fájdalmas részvétet fejezte ki az Erdély polgárait ért megpróbáltatásokról. E pillanathon minden szeretőnk, feltűnő aggodásunk Erdélyé, az onnan jövő menekülteké.

Grätz Gusztáv bejelenti, hogy a menekültek ellátásáról tanácskozott Perényi államtitkárral, Déry alpolgármesterrel. A kormány egy koronában akarja megállapítani a menekültek napi segélyét, holott a város számitása szerint csupán a koszt napi három koronába kerül. Oda

Diszített kalapok
és üres formák
előnyös árban
beszerezhetők.

KOLOZSVÁRI KÖZPONTI NŐIKALAP DIVATÁRUHÁZ

DEÁK FERENC-UTCA 12. SZÁM (EMELET)

Divatlap után ugy al-
kalmi, mint gyermek-
kalapok, fejkötők izlé-
ses készítését vállalja.

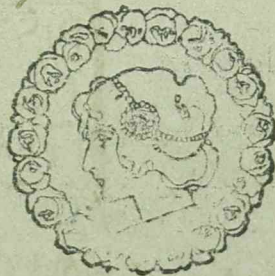
• **Gyermekek-**
kalapokban
nagy választék.

• Virágot, füzéket, más
egyéb kalapdíszeket
egyenként is árúsít.

• Gyászkalapot, utazó-
sapkát, kalapot rövid
egy óra alatt készít.

• Mindennemű kalap
vasalását, átfestését,
átformálását jutányos
árban végzi.

Ugy a helyi, mint vidéki
t. hölgyközönség szíves
partfogását kéri tiszte-
lettel: a Tulajdonos.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T.

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32.

Résztvénytőke 2 millió korona.

A bank elfogad betéteket: takarékpénztári könyvekre és folyószámlára.

Értékpapírokat, betéti könyvek és más értékek őrzését és kezelését (nyitott levél) díjtalanul elvállalja.

Rendelkezésre tartja a felek saját zártai alatt tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket (Safe deposits).

Nagyobb adákba csomagolt és a fél pecsétjével ellátott ezüst- és aranyeműek vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek.

A magyar királyi osztálysorsjáték főelárusító helye.

Hivatalos órák d. e. 9-12 óráig.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GOMBOS FERENCZ KOLOZSVÁR

~ LYCEUM-KÖNYVNYOMDA ~

DEÁK FERENCZ-U. 12

GYORSAN, PONTOSAN, IZLÉSESEN ÉS SZOLID ÁRBAN RÖVID IDŐ ALATT KÉSZÜLNEK:

TELEFON: 204.

SZÁMLÁK, CÍMKÁRTYÁK, BELEPTI
JEGYEK, ÁRJEGYZÉKEK, ÜZLETI
LEVÉLPAPIROK ÉS BORITÉKOK
DISZNYOMÁSSAL, TÁBLÁZATOK,
ÜZLETI LEVELEZŐLAPOK, SZÁL-
LÍTÁSI BÁRCÁK, FALRAGASZOK,
GY. SZLAPOK, ESKÜVŐI ÉS BALI
MEGHÍVÓK, HAVI FOLYÓIRATOK,
MŰVEK KINYOMATÁSA, TOVABBÁ
MINDEN KÖNYVNYOMDAI MUN-
KÁKAT SZOLID ÁRBAN KÉSZIT

TELEFON: 204.

NÉVJEGYEK VIDÉKRE IS LEGRÖVIDEBB IDŐ ALATT KÉSZÜLNEK